

2019-imi innuttaasut ilinniagaqarnerisa nalunaarsuutaat

Saqqummersitami uani innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat takuneqarsinnaapput. Innuttaasut ilinniarsimanagerisa allangornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanagerisut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanagerisa qaffasissusaat aamma inuit toqusut ilinniagarisimanageraanit sunnerneqartarput.

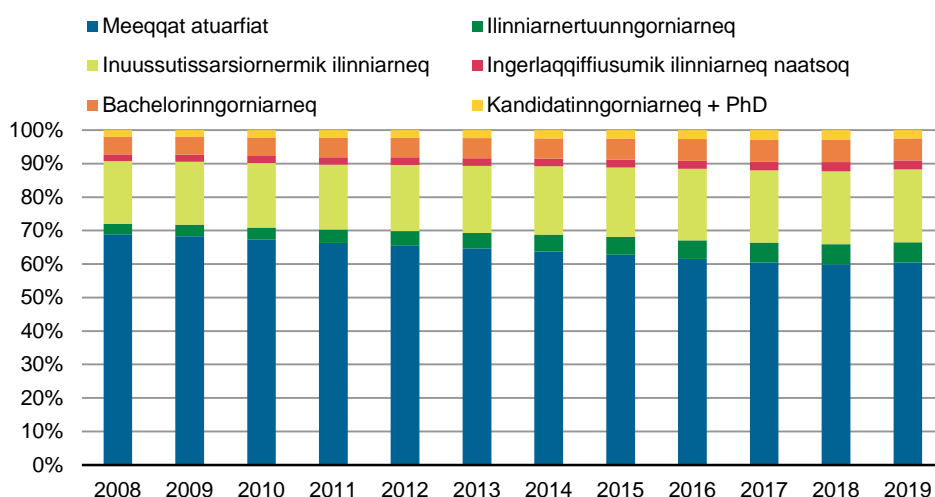
Ilinniakkat qaffasissusiisa nalunaarsuutaat nalinginnaasumik innuttaasuni inuusunnerusuni matussusiinerusarput. Taamaattumik ilinniakkat qaffasissusaanni qaffariaatip ilaa ilinniakkat naammassineqartut annertuumik matussusiinerulernerannik peqquteqarsinnaavoq (saqqummersitami periaatsimut nassuiaat takuuk).

Meeqqat atuarfianit qaffasinnerusunik ilinniagaqarsimaneq

2019-imi innuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 39,5 pct.-ii meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimapput, ukiut qulit ingerlanerini 7,8 pct.-imik qaffallutik.

Taakkunanga 11,7 pct.-ii ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik naammassinnissimapput, 27,8 pct.-iilu ilinniarnertuutut, inuusutissarsiummik ilinniakkamik imaluunniit angusanik qaffassaanermik ilinniagaqarsimallutik. Ukiullu qulit ingerlanerini 2,3 pct.-inik aamma 4,9 pct.-inik qaffariarsimapput.

Titartagaq 1. 2008-miit 2019-imut innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniarsimasaat

Nassuiaat: Ilinniarnertuunngorniarniluni inuussutissarsionermilu ilinniarni aamma qaffassarluni ilinniarnit ilaapput. 2017-imiit 2019-imut nalunaarsuutit kisitsisaagallartuupput, ilinniakkanik ingerlatsinernut nalunaarsuutit ilaat kingusinaarsinnaasarmata.

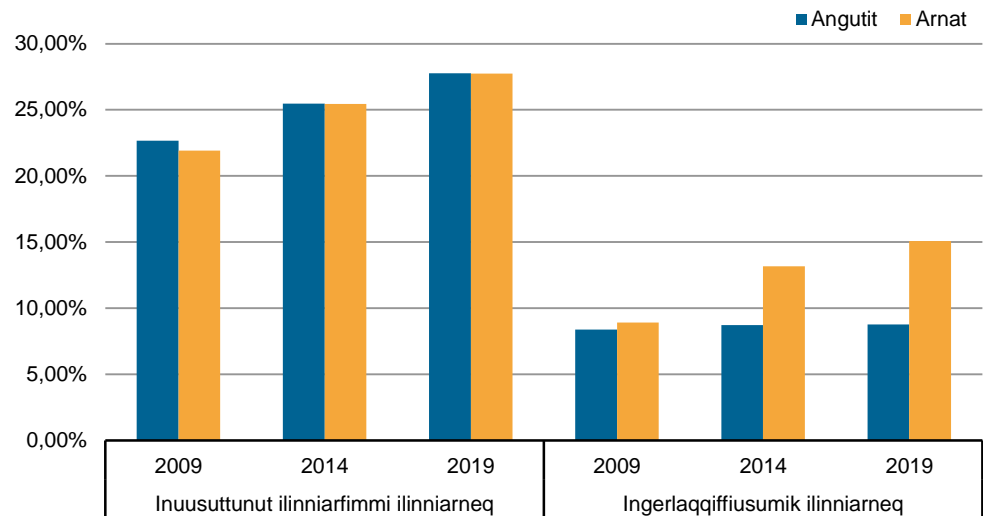
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROD>).

Arnat akornanni ilinniarsimassuseq qaffasinneruvoq

Arnat amerlassusaat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlanerupput. 2019-imi arnat 42,8 pct.-ii inuusuttunut ilinniarni imaluunniit ilinniaqqiffinni ilinniarsimapput, angutilli akornanni ilinniarsimasut 36,5 pct.-iusut.

Assigiinngissut annerpaaq ilinniaqqissimasut akornanniippoq. 2019-imi arnat 15,1 pct.-ii ilinniaqqissimasuupput angutit akornanni 8,8 pct.-iusut. Ukiut qulit kingullit ingerlanerini arnat akornanni ilinniaqqissimasut qaffannerpaausimapput. Ilinniagaqarsimasut akornanni professionsbacheloritut ilinniagaqarsimasut amerlinerpaallutik.

Titartagaq 2. Innuttaasut (16-74-inik ukiullit) meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlassusaat, suaassuseq aamma ukioq malillugit

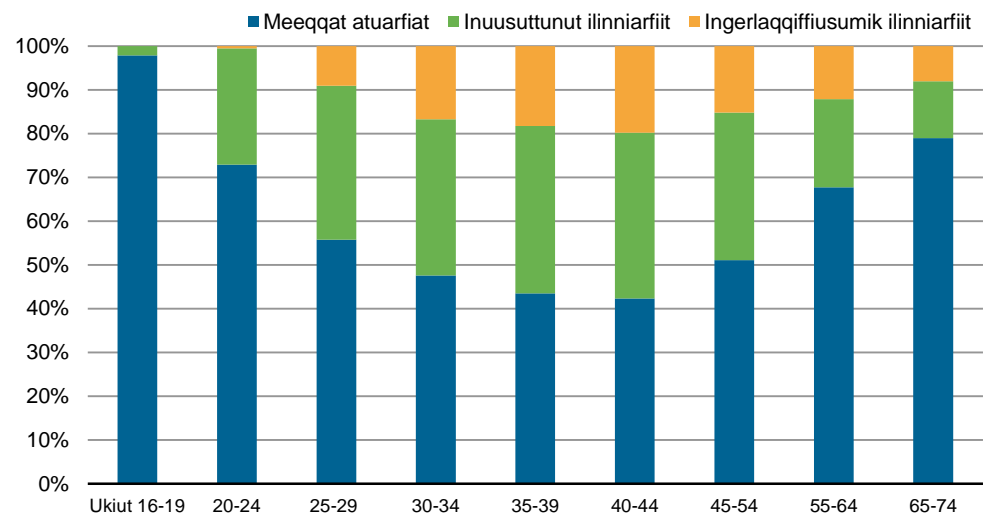
Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniartuunngorniarnert, inuusutissarsionermik ilinniarnert aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput. 2019-imut nalunaarsuutit kisitsisaagallartuupput, ilinniakkanik ingerlatsinernut nalunaarsuutit ilaat kingusinaarsinnaasarmata.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

35-nit 39-nut ukiullit akornanni meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut amerlanerupput

2019-imi ilinniagaqarsimasut amerlassusaat 40-44-nik ukiullit tungaannut qaffassimavoq, 57,7 pct.-iullunilu qaffasinnerpaavoq. Innuttaasut utoqqaanerisut akornanni ilinniagaqarsimassutsip qaffasissusaa appariaqqippoq. Ilinniagaqarsimassutsilli qaffasissusaanut nalunaarsuutit innuttaasunut inuusunnerusunut nalinginnaasumik matussusiinerupput.

Titartagaq 3. 2019-imi innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniakkat naammassisimasaat, ukiut malillugit

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniartuunngorniarnert, inuusutissarsionermik ilinniarnert aammalu angusanik qaffassaanerit pineqarput. Nalunaarsuutit kisitsisaagallartuupput, ilinniakkanik ingerlatsinernut nalunaarsuutit ilaat kingusinaarsinnaasarmata.

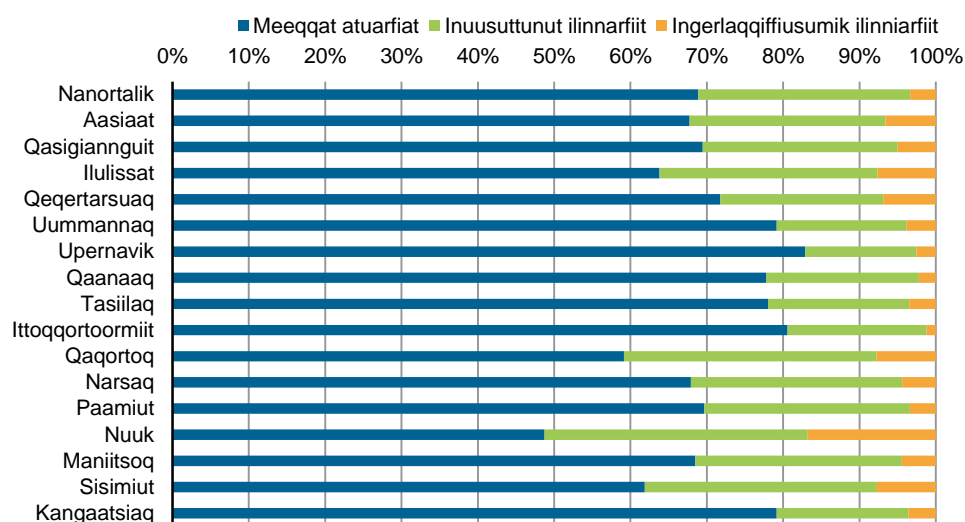
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPROG>).

Sumiiffinni assigiinngitsuni ilinniarsimassuseq

Nuup immikkoortuani ilinniarsimassuseq qaffasinnerpaavoq, tassani innuttaasut 53,6 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnersumik ilinniagaqarsimapput, nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi innuttaasut 39,5 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut. Qaqortup immikkoortuani innuttaasut 40,9 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimallutik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit qaffasinnerupput.

2019-imi Ittoqqortoormiit Upernaviullu immikkoortuani ilinniarsimassutsip appasinnerpaapput, tassani innuttaasut 19,4 pct.-ii kiisalu 17,1 pct.-ii meeqqat atuarfianniit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimammata.

Titartagaq 4. 2019-imi distriktini innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) ilinniarsimanerisa qaffasissusaat

Nassuiaat: Inuusuttunut ilinniakkani ilinniarnertuunngorniarnert, inuusuttissarsiornermik ilinniarnert aammalu angusanik qaffassaarnert pineqarput. Nalunaarsuutit kisitsisaagallartuupput, ilinniakkanik ingerlatsinernut nalunaarsuutit ilaat kingusinaarsinnaasarmata.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPRD>).

Eqikkaaneq

Tabel 1. Innuttaasut (16-it 74-illu akornanni ukiullit) qaffasinnerpaatut ilinniarsimasaat

	2004	2007	2010	2013	2016	2019
Meeqqat atuarfiat	28.611	28.505	28.209	27.309	25.844	25.500
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.087	1.154	1.354	1.715	2.025	2.109
Inuusuttissarsiornermik ilinniarneq ..	7.348	7.555	8.053	8.485	8.939	9.175
Angusanik qaffassaaneq	66	124	174	237	312	409
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq naatsq	811	846	908	956	1.031	1.131
Bacheloritut ilinniarneq	108	134	175	226	254	287
Professionsbacheloritut ilinniarneq ..	2.029	1.956	2.148	2.318	2.450	2.501
Kandidatitut ilinniarneq	706	782	870	958	1.075	983
Phd.	21	20	31	29	49	38

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit (<http://bank.stat.gl/UDNISCPRD>).

Periaaseq

Siunertaq

Innuttaasut ilinniagaqarnerisa kisitsisitigut paasissutissaat atorlugit innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat ilinniarnersalu isikkuat malinnaavigineqarsinnaapput. Innuttaasut ilinniarsimanerisa allanngornerisa taamaallaat piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqarsimanersut ersersinngilaat Kalaallit Nunaannut nuuttartut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttartut ilinniarsimasaasa qaffasissusaat aamma sunnertarpaat. Innuttaasut ilinniarsimanerisa qaffasissusaat aamma toqusut ilinniagarisimasaannit sunnerneqartarput.

2018-imi kisitsisitigut paasissutissat allanngorput, innuttaasut 16-74-inik ukiullit kisimik tabelini kisinneqarmata. Innuttaasullu ilinniagaqarsimassusaat nunanut tamalaanut sanilliunnissaa taamaasilluni ajornannginnerulerpoq. Taassuma saniatigut ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup ilinniartunut nalunaarsuisarfianit Kalaallit Nunaanni ilinniaqqittunut, politiinngornianut inissiisarfimmilu paarsisunngornianut nalunaarsuutit nutaat ilanngunneqarput. 2019-imi inissiisarfimmi paarsisut nalunaarsuuteqangillat. Ukiunili kingullerni pingasuni inissiisarfimmi nakkutilliisutut ilinniakkamik naammassinnissimasut nutaat 4-rit 12-illu akornanni amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissat nalunaarsuutit ataani taaneqartut tunngavigalugit suliarineqarput:

- Ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup (USF) nalunaarsuisarfiani ilinniakkanik naammassinnissimasut nalunaarsuutaat.
- Danmarks Statistik-ip nalunaarsuisarfiani qallunaat ilinniarfiini qaffasinnerpaamik ilinniakkamik naammassinnissimanerit nalunaarsuutaat.
- 2017-imi politiinngorniarfimmi Nuummiittumi politiitut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2016-imiit 2018-imut Nuummi inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut nalunaarsuutaat.
- 2010-p tungaanut Kalaallit Nunaanni ilinniakkanut nalunaarsuutit, USF-i avaqqullugu Naatsorsueqqissaartarfimmit aaneqartut.

Ilinniagaqarnerisuteqartitsiviup (USF) ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilinniakkat ilinniagaqarnerisuteqarfusinnaasut kisimik nalunaarsuuteqarput.

Ukiut tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik Danmarks Statistik-imit qallunaat ilinniarfiini innuttaasut qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut nalunaarsuutini pisarpoq. Nalunaarsuutini malittarisassaq ISCED2011 atornerqarpoq. Ilinniakkat naammassineqarsimasut Danmarks Statistik-ip ukiut tamaasa oktobarip aallaqqaataani naatsorsortarpei.

Kalaallit Nunaanni ilisimatuunngorniarnert, qallunaat Naalagaaffiata Kalaallit Nunaanni ilinniakkat ingerlatai (politiinngorniarneq inissiisarfimmilu paarsisunngorniarneq) aammalu suliffeqarfiit namminneq ilinniakkat neqeroorutaat USF-ip ilinniartunut nalunaarsuisarfiani ilaanngillat. 2018-imi naatsorsuinermi 2016-imiit qummut inissiisarfimmi paarsisutut ilinniarsimasut aamma 2017-imiit qummut politiinngorniarnarlutik ilinniarsimasut nalunaarsuutaat katersorneqarlutik nalunaarsuutini tunngaviusuni ilanngunneqarput.

Siornatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunanni ilinniakkanut “Non-USF”-iusumik nalunaarsuisarfimmut nalunaarutiniq suliffeqarfinit pisarpoq. Nalunaarsuisarfik tamakkiisuunngilaq, 2010-ili tungaanut nalunaarsuutiniq imaqarpoq innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisitigut paasissutissani ilanngunneqartunik. Ilinniakkat pineqartut massakkullu ilinniakkat akornanni ilaanngitsut tassaapput Air Greenland-imi timmisartumi saqisunngorniarneq, assartugalerisunngorniarneq aammalu Mittarfeqarfinni AFIS-operatørinngorniarneq isumannaallisaaanermilu sulisunngorniarneq. AFIS-operatøritullu ilinniarneq kisimi Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerisaavoq.

Periaaseq

Ilinniartunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsuutit ukiut tamaasa ukiunut pingasunut kingumut uterlugu ilinniakkamillu naammassinniffik ulloq malillugu, aaqqissuuteqqinneqartarput. Tamanna siunissami ilinniartitaanermut kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartartut assigiisaarnerulernissaat anguniarlugu kingusinaartumillu nalunaarsuinerni allannguinerit eqqarsaatigalugit, pisarpoq.

Ilinniagaqarsimanermut paasissutissat Kalaallillu Nunaanni inunnut nalunaarsuisarfiup ataatsimut ingerlatinnerini Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat suliarineqarsinnaalerpoq. Innuttaasunut nalunaarsuisarfik ukiup tulliani januaarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarpoq, innuttaasullu qaffasinnerpaamik ilinniakkat naammassisimasaat oktobarip aallaqqaataani naatsorsorneqartarlutik.

Innuttaasut minnerpaamik 16-inik ukiullit tamarmik, Naatsorsueqqissaartarfik ilinniagaqarsimanermut paasissutissanik peqanngippat, meeqqat atuarfianni 10.klassimik naammassinnissimasutut naatsorsuutigineqarput.

Ilinniakkat qaffasissusaat International Standard Classification of Education 2011-meersoq malillugu immikkoortiterneqarput. Naatsorsueqqissaartarfip ilinniartitaanerup iluani taaguutit pillugit saqqummersinnikuusaani ilinniakkami pineqartumi imaluunniit ISCED-i malillugu immikkoortiterinermi, ilinniakkat suut pineqarnersut takuneqarsinnaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni ilinniakkat, ilinniakkap qaffasissusaa malillugu, immikkoortiternerat takussutissiaraa. Taaguutit takussutissiarlu www.stat.gl-imi Ilinniartitaanermut tunngasut ataanni nassaarineqarsinnaavoq. Saqqummersitami kingullerpaami Periaatsimut immikkoortoq takuuk.

Naatsorsuineq

Innuttaasut ilinniagaqarsimassusaannut kisitsisaataasivimmi tabelit ilinniakkap qaffasissusaanut, kommuninut, sumiiffinnut, suaassutsinut aammalu ukiunut agguanneqarput. Taassumalu saniatigut najugaqarfinnut, ilinniagaqarfinnut aammalu nuna inunngorfik malillugu immikkoortiterneqarlutik.

Killiliinerit erseqqissagassallu

USF-imi ilinniartunut nalunaarsuisarneq 1980-ikkut aallartinneranni nalunaarsuutit atorlugit 1987-imi aallartippoq, ukiunili siuliini ilinniakkanik ataasiakkaanik aamma imaqarluni. Taamaattumik piginnaasaqalersitsisumik ilinniarsimasut 1970-ikkullu aallartinnerat sioqqullugu inunngorsimasut paasissutissaat naammattuaannangillat. Innuttaasullu utoqqaanerusut akornanni kisitsisitigut paasissutissat ikinaagaanerannik isumaqarpoq.

Taamatuttaaq nunani allani innuttaassusillit Kalaallillu

Nunaanni/Danmarkimi ilinniagaqarsimanngitsut imaluunniit Danmarkimi najugaqarsimasut assersuutigalugulu ilinniakkaminnik Styrelsen for Forskning og Uddannelse-mi akueritissimasut paasissutissaqarfigineqangillat. 2019-imi inuttaasut 16-it 74-illu akornanni ukiullit 2,7 pct.-ii nunani allani innuttaassuseqarput saniatigullu Kalaallit Nunaanni inunngortuunatik ilinniagaqarsimassusaallu nalunaarsorsimanani.

Erseqqissaatigineqarpoq pineqartut malillugit kisitsisitigut paasissutissat nalilersorneqarnissaat.

Ilisamaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqangillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq
Emil Malta
E-mail: emim@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

